

rigsminister, fordi denne var ham for udemokratisk, eftersom han nægtede at følge det ærede Medlem i dette Spørgsmaal. Nu skal jeg være den første til at erkende, at vi i mangfoldige Aar ikke har haft en Minister med mindre Frisind end den, der i Øjeblikket sidder som Indenrigsminister, men jeg vil dog sige, at i dette Tilfælde synes jeg, jeg har fundet den højtærede Indenrigsminister paa rette Plads. Jeg beklager kun, at det ikke er i alle Tilfælde, jeg kan sige dette; i de allerfleste og navnlig i de store sociale Spørgsmaal har desværre den højtærede Indenrigsminister vist, at han mangler det Frisind, der maa til for at kaldes en demokratisk Minister. Ved Afstemningen viste det sig imidlertid, at det ærede Medlem Hr. Heilesen ikke havde Ret i sine Betragtninger, det ærede Medlem troede nemlig, at Ændringerne vilde blive vedtaget med meget stort Flertal, og det var ud fra den Tro, at det ærede Medlem argumenterede, men ved Afstemningen var der ikke stor Forskel mellem Antallet af dem, der ønsker en frisindet Lov, og Antallet af dem, der ønsker en Tvangslov; der maatte flere Gange foretages Navneopraab, og adskillige af de Flertalsforslag, der var til Afstemning, blev endda forkastet. Det er af disse Grunde, jeg anmoder det høje Tings Medlemmer om at stemme imod Lovforslaget, som det nu foreligger. Det er vistnok første Gang, man i dette høje Ting har vist en saa skarp Modstand overfor Forbudsvennerne, naar de kommer med deres maskerede Forbudsforslag. Det er vist første Gang, man i dette høje Ting har sagt: Nu kan det være nok, nu ønsker vi i hvert Fald ikke at gaa videre ad den Vej. Jeg anser det for en ren Ulykke for vort Folk, om der indføres Forbud. Jeg vilde meget nødig se, at vort Folk skulde tvangslægges paa den Maade, som man søger i Lovforslaget, som det foreligger ved tredje Behandling. Jeg husker baade 40 og 50 Aar tilbage i Tiden, og jeg husker navnlig, hvordan det den Gang saa ud i det Sogn derude paa Landet, hvor jeg er født. Den Gang var der i det hele taget ingen Arbejderbevægelse, hverken social eller faglig Bevægelse. Den største Trøst blandt Arbejderne derude den Gang, og blandt Gaardmændene og Husmændene for øvrigt ogsaa, var Brændevinsflasken. Jeg husker fra min Barndom, hvorledes Brændevinsflasken var det, man samledes om, og det, man talte om ved enhver Lejlighed. Brændevinsflasken var altid paa Bordet. Efterhaanden som Arbejderbevægelsen voksede op fra den lille Spire, og efterhaanden som Oplysningen bredte sig

Arbejderklassen — det husker jeg saa godt, fordi jeg lige fra Barn af var med i denne Bevægelse —, forsvandt ogsaa Brændevinsflasken. I det Sogn, som jeg er fra, var ligesom i alle andre Sogne Brændevinsflasken det dominerende. Der kom Oplysningen imidlertid saa stærkt frem, at man der i dette Øjeblik har det skønneste Alderdomshjem, der vel findes her i Danmark i et Landsogn, og det skyldes udelukkende den Oplysning, der er gaaet gennem Arbejderbefolkningen. Det skyldes ikke Lovparagraffer eller Forbudsbestemmelser, men alene, at der er kommet Oplysning blandt Arbejderne. Jeg vilde nødig se, at dette Forhold skulde forrykkes, at det skulde komme dertil, at der skulde være Tvangsbestemmelser overfor en Befolkning, hvoriblandt der gennem Oplysning kan skabes en saadan Kultur, at Alkoholen forsvinder, og hvor det bliver Oplysning og Intelligens, der kommer i Stedet for Alkohol. Men hvis dette Lovforslag bliver vedtaget, er det Vejen hen imod de Ulykker, der kan komme. Man har ikke i det Sogn, jeg taler om, ladet Oplysning alene være det raadende. Man har for ganske nylig forsøgt at faa nedstemt den Kro, der er dernede. Det lykkedes ogsaa Afholdsfolkene. Der var 180 Stemmer for at bevare Kroen og 240 for, at den skulde ophøre, og saa vidt jeg husker, er der i alt 730 Vælgere. Forinden Afstemningen havde man ikke talt med Kromanden om, at der skulde oprettes en Afholdskro. Den næste Dag kom man saa og spurgte Kromanden, om han vilde holde aabent. Dertil sagde han: Nej, der foreligger ikke noget som helst derom; jeg har ikke givet Løfte om at holde Kroen aaben, og jeg ønsker det ikke under disse Forhold. Man lukkede saa Kroen, men der rejste sig øjeblikkelig en Bevægelse mod hele dette Forhold. Nu er Forholdet det, at der nu er 346 Vælgere, der i Løbet af en Dag har underskrevet et Cirkulære om, at Kroen skulde genaabnes. I Sogneraadet har Forholdet hele Tiden været det, at 3 har stemt for Kroen, medens de øvrige har været imod den. Det viste sig nu ved en Afstemning, at 5 var for Kroen og 2 imod. Sogneraadet forlangte imidlertid nu, at hvis man skulde have ny Afstemning i Sognet, skulde der være 50 pCt. af Vælgerne, der afgav deres Stemmer. Dette Sogneraad har ingen som helst Grund til at træffe Forbudsbestemmelser. Det er meget ædruelige Folk, der bor der; der er ingen af dem, som sværger til Alkoholen, og der var derfor ingen som helst Grund til at rejse denne Afstemning. Nu viste det sig ogsaa, at da det blev en virkelig alvorlig Sag mellem